

GLOSA

Sindikat kulture in narave Slovenije

Dalmatinova ulica 4, 1000 Ljubljana

glosa@sindikat-zsss.si

<http://www.sindikat-glosa.si/sl/>

V Ljubljani, 13. junija 2023.

Pismo evropskim poslankam in poslancem iz Republike Slovenije

Drage poslanke, cenjeni poslanci Evropskega parlamenta,

na jutrišnjem plenarnem zasedanju boste glasovali o predlogu *Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi skupnih pravil o umetni inteligenci* oziroma o t. i. Aktu o umetni inteligenci (The Artificial Intelligence Act, AI Act), ki se bo nanašal tudi na prepoznavanje obrazov na javnih mestih, zbiranje podatkov iz družbenih omrežij in nadzornih kamer, prepoznavanje čustev pri organih pregona, delodajalcih, izobraževalnem sistemu itd. ...

Dasiravno gre za vsestransko važen in vpliven predpis, smo vas dolžni tokrat opozoriti na 'delovnopравни vidik'. Evropska konfederacija sindikatov - EKS (ETUC), katere del je, kot članica Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, tudi Glosa, se že od samega začetka zavzema za ureditev, ki spodbuja pozitivne učinke umetne inteligence in hkrati preprečuje njene negativne ter včasih uničujoče posledice za delavstvo in njegove pravice. Na žalost navedeni predlog Komisije, kljub dveletnim pripravam in popravam, te pomisleke podcenjuje, zato upamo, da boste to izboljšali vi in preko vas Evropski parlament.

Kompromisi odborov IMCO in LIBE (Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov in Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve) pomenijo korak v pravo smer, zlasti glede člena 2 (5c) o zaščiti nacionalnih predpisov in predpisov Unije o varstvu pravic delavcev ter člena 29 (5a) o pravici do obveščeniosti in posvetovanja s predstavniki delavcev pri uvajanju sistemov umetne inteligence na delovnem mestu. Tudi predlog o oceni učinka na temeljne pravice lahko pohvalimo.

Vendar pa je EKS - in sindikalno članstvo z njo - zelo zaskrbljena zaradi amandmaja 234 IMCO-JURI k členu 6 (2), ki določa, da »... se sistemi umetne inteligence, ki sodijo na eno ali več kritičnih področjih in primerov uporabe iz Priloge III, štejejo za visoko tvegane, če predstavljajo **pomembno** tveganje za

zdravje, varnost ali temeljne pravice fizičnih oseb ...«. V Prilogi III so opredeljeni primeri uporabe, ki se štejejo za »visoko tvegane« in ki vključujejo zlasti uporabo umetne inteligence na delovnem mestu.

Pri uvedbi izraza »pomembno« v členu 6 (2) gre za dodatno omejitev uporabe Priloge III, pri čemer ni jasno, kdaj se tveganje šteje za dovolj »visoko«, da je »pomembno«. V resničnem življenju je to praktično nemogoče predvideti oziroma določiti vnaprej. Ponudniki radi navedejo, da njihove aplikacije lahko pomenijo tveganje za delavce, vendar ga praviloma opredelijo kot neznatno. Čeprav je za te vloge predvideno obveščanje, menimo, da postopek iz člena 6 (3) ne more preprečiti nastanka škode delavcem. Izkušnje kažejo, da to na koncu privede zgolj do zelo šibkega nacionalnega nadzornega sistema.

Pozivamo vas, da v amandmaju 234 izbrišete besedo »pomembno«, ker vnaša zmedo in ničesar ne rešuje. Če to ne uspe, pa zavrnite navedeni amandma in glasujte za amandma 781.

S spoštovanjem.

Predsednik

Mitja Šuštar

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Mitja Šuštar", written over the printed name.